

Bruxelles, 17. listopada 2022.
(OR. en)

13585/22

JAI 1317
FRONT 365
MIGR 295
IXIM 240
SCH-EVAL 133
FREMP 211
COMIX 467

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	12430/22
Predmet:	Ciklus višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama (EIBM) – zaključci Vijeća (14. listopada 2022.)

Za delegacije se u nastavku nalaze Zaključci Vijeća o ciklusu višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama (EIBM) koje je Vijeće (unutarnji poslovi) odobrilo 14. listopada 2022.

Zaključci Vijeća o ciklusu višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama (EIBM)

Vijeće Europske unije,

Uvod

1. ISTIČE ključnu ulogu učinkovitog europskog integriranog upravljanja granicama (EIBM) za pravilno funkcioniranje schengenskog područja; NAPOMINJE da su uzastopni izazovi povezani s terorizmom, migracijama i bolešću COVID-19 izvršili pritisak na države članice i funkcioniranje cijelog schengenskog područja.

Općenito

2. POZDRAVLJA politički dokument Komisije u kojem se razrađuje višegodišnja strateška politika za europsko integrirano upravljanje granicama (dokument o politici europskog integriranog upravljanja granicama) kao temelj za raspravu s Europskim parlamentom i Vijećem.
3. PODSJEĆA da će nakon te rasprave i u svjetlu komentara Vijeća i njegovih država članica Komisija donijeti komunikaciju o uspostavi višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama; NAGLAŠAVA da će petogodišnji ciklus višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama za razdoblje 2023.–2027. biti dopunjen tehničkom i operativnom strategijom koju će donijeti Upravni odbor Frontexa i nacionalnim strategijama država članica kako bi se učinkovito odgovorilo na trenutačne i buduće izazove u području upravljanja granicama i vraćanja, uključujući suradnju s trećim zemljama, istodobno odražavajući specifičnu situaciju svake države članice, među ostalim geografske i geopolitičke posebnosti.

Načela

4. POTVRĐUJE glavna načela na kojima se temelji dokument o politici europskog integriranog upravljanja granicama; PREDLAŽE da se naglasi važnost četverorazinskog modela kontrole pristupa kao jednog od ključnih načela u komunikaciji o uspostavi višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama; POZIVA Komisiju da pokrene rasprave o mogućim prilagodbama koncepta integriranog upravljanja granicama i njegova četverorazinskog modela kontrole pristupa s obzirom na nedavne izazove; POZIVA Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama i Frontexom dodatno razradi koncepte integriranog planiranja i tehničkih standarda europskog integriranog upravljanja granicama.

Prioriteti politike i strateške smjernice za komponente europskog integriranog upravljanja granicama

5. POHVALJUJE Komisiju za sveobuhvatan popis prioriteta politike i strateških smjernica za komponente europskog integriranog upravljanja granicama; NAGLAŠAVA potrebu za određivanjem prioriteta politike i strateških smjernica na središnjoj i nacionalnoj razini, među ostalim na temelju analiza rizika koje provodi Frontex te rezultata schengenskih evaluacija i procjena osjetljivosti.
6. PODSJEĆA da je glavna svrha zaštite državne granice sprečavanje neovlaštenih prelazaka granice, suzbijanje prekograničnog kriminaliteta i poduzimanje mjera protiv osoba koje su nezakonito prešle granicu.
7. NAGLAŠAVA važnost sprečavanja nezakonitih migracija i prekograničnog kriminala; POZIVA Komisiju da posebnu pozornost posveti nedavnim pojavama, kao što su instrumentalizacija migranata i druge hibridne prijetnje, pojava novih metoda koje su usvojile krijumčarske mreže, pandemije i oružani sukobi u neposrednom susjedstvu EU-a; u tom kontekstu PRIMA NA ZNANJE da države članice mogu poduzeti potrebne i razmjerne mjere za očuvanje sigurnosti i javnog poretka; PODSJEĆA da se time ne dovode u pitanje obveze na temelju prava EU-a i međunarodnog prava koje se odnose na pristup međunarodnoj zaštiti, posebno načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, kao ni obveza poštovanja temeljnih prava.
8. ISTIČE da je zaštita temeljnih prava sastavni i ključni dio europskog integriranog upravljanja granicama.

9. NAGLAŠAVA potrebu za uvođenjem novih informatičkih sustava i interoperabilnosti u području upravljanja granicama kako bi se optimiziralo zakonito prelaženje granica i poboljšala učinkovitost graničnih kontrola.
10. NAGLAŠAVA ključnu ulogu analiza rizika koje se temelje na zajedničkom integriranom modelu analize rizika (CIRAM), uvijek uzimajući u obzir posebne okolnosti u državama članicama; POTIČE stalno promišljanje o budućnosti graničnih kontrola temeljenih na riziku uzimajući u obzir nove izazove i instrumente, osobito nove opsežne informacijske sustave, interoperabilnost i umjetnu inteligenciju.
11. NAGLAŠAVA važnost suradnje s trećim zemljama podrijetla i tranzita u sprečavanju i rješavanju problema nezakonitih migracija i prekograničnog kriminala te u tom pogledu hvatanja u koštac s faktorima poticanja i privlačenja nezakonitih migracija te razvoja operativnih partnerstva za borbu protiv krijumčarenja, u skladu s Komisijinim ažuriranim akcijskim planom EU-a za borbu protiv krijumčarenja migranata (2021.–2025.); POZIVA NA proaktivniji i operativniji pristup u pogledu odgovarajućih strateških smjernica i suradnje s trećim zemljama, posebno putem mehanizma MOCADDEM.
12. ISTIČE ključnu važnost suradnje s trećim zemljama u jačanju njihovih operativnih kapaciteta i ispunjavanju obveza, među ostalim u područjima granične kontrole te vraćanja i ponovnog prihvata, uzimajući u obzir ulogu Frontexa.
13. NAGLAŠAVA da je potrebno priznati da se nadzor granica može provoditi i tehničkim sredstvima, uključujući elektronička sredstva, opremu, sustave nadzora i, prema potrebi, sve vrste stacionarne i mobilne infrastrukture, uz potpuno poštovanje temeljnih prava.
14. NAGLAŠAVA da bi svim zajedničkim minimalnim standardima za nadzor granica trebalo uzeti u obzir vrstu granica, razinu utjecaja koja se dodjeljuje svakom dijelu vanjske granice te druge čimbenike, primjerice geografske posebnosti.
15. ISTIČE da je potrebno uzeti u obzir obveze koje proizlaze iz međunarodnog pomorskog prava, posebno u pogledu akcija traganja i spašavanja, koje se odvijaju u situacijama do kojih može doći tijekom operacija nadzora granica na moru.

16. Kako bi se poboljšala učinkovitost nadzora granica, NAGLAŠAVA da je važno uzeti u obzir i sustave koje su razvile pomorske agencije EMSA i EFCA, kao i potrebu za boljom koordinacijom u tom pogledu.
17. NAGLAŠAVA potrebu za suradnjom među relevantnim agencijama EU-a kako bi se dobila slika o razmjerima nedopuštenih prelazaka vanjskih granica i sekundarnih kretanja s ciljem učinkovitog rješavanja nezakonitog useljavanja i suzbijanja prekograničnog kriminala te pritom u potpunosti koristili instrumenti predviđeni u Uredbi o europskoj graničnoj i obalnoj straži; u tom pogledu ISTIČE i potencijal EUROSUR-a kao integriranog okvira za razmjenu informacija i operativnu suradnju te opsežnih informacijskih sustava.
18. ISTIČE dodanu vrijednost EU-a koju ima učinkovita provedba komponenata europskog integriranog upravljanja granicama; NAGLAŠAVA da bi mjere u okviru komponenata europskog integriranog upravljanja granicama trebale biti prihvatljive za financiranje iz fondova EU-a; PODSJEĆA da solidarnost ne bi trebala biti ograničena na instrumente financiranja EU-a.
19. SMATRA da je osposobljavanje službenika graničnog nadzora ključan preduvjet za pravilno funkcioniranje vanjskih granica; PREPOZNAJE važnost aktivnosti osposobljavanja koje su razvili Frontex i nacionalna tijela; u tom kontekstu POZIVA Komisiju na daljnju suradnju s Frontexom kako bi se nastavile rasprave o stvaranju sveobuhvatnog koncepta osposobljavanja, uključujući otkrivanje lažnih i krivotvorenih isprava i prevaranata te pitanje vraćanja. Nadalje, predloženo osnivanje Frontexova centra za osposobljavanje trebalo bi pažljivo razmotriti nakon temeljite procjene učinka i uzimajući u obzir ulogu postojećih Frontexovih partnerskih akademija.

Upravljanje

20. NAGLAŠAVA da bi upravljanje ciklusom višegodišnje strateške politike trebalo integrirati u schengenski ciklus te bi se napredak trebao pratiti u izvješću o stanju Schengena i redovito revidirati u okviru Schengenskog vijeća, tako da se potaknu sinergije i izbjegne udvostručavanje.

Evaluacija

21. POZIVA Komisiju da redovito preispituje provedbu višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama kako bi se brzo odgovorilo na novonastale izazove.
22. PODSJEĆA da će Komisija četiri godine nakon donošenja komunikacije kojom se utvrđuje višegodišnja strateška politika za europsko integrirano upravljanje granicama provesti temeljitu evaluaciju o tome kako dionici na razini EU-a i na nacionalnoj razini provode politiku. POZIVA Komisiju da u svojoj komunikaciji o utvrđivanju višegodišnje strateške politike pruži informacije o metodi i kriterijima za tu evaluaciju.

Zaključak

23. POZIVA Komisiju da uzme u obzir navedene elemente, posebne komentare i prijedloge država članica te strateške analize rizika za 2020. i 2022. kako bi se do kraja 2022. donijela komunikacija o uspostavi višegodišnje strateške politike za europsko integrirano upravljanje granicama.